

3378

ΔΙΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

ΤΩΝ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΚΑΙ ΕΝ ΑΠΑΣΙΑΙΣ ΤΑΙΣ ΤΩ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΩ ΘΡΟΝΩ
ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑΙΣ ΕΠΑΡΧΙΑΙΣ ΣΥΝΕΣΤΗΜΕΝΩΝ,

ἢ συστηθησομένων

ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ,

ΟΥ ΠΡΟΗΓΕΙΤΑΙ

Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΓΚΡΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΑΥΤΟΥ

ΕΚΔΟΘΕΙΣΑ

ΠΑΡΑ ΤΗΣ Μ.

ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΙΚΗ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ,

ΑΦΟΡΩΣΑ ΤΗΝ ΕΠ' ΑΥΤΩ ΤΟΥΤΩ ΣΥΛΛΕΓΕΙΣΑΝ

ΥΠΟ

Δ. Ν. ΦΩΤΙΛΑ,

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑΝ ΤΩΝ ΚΟΡΑΣΙΩΝ

ἐκδιδομένην εἰς εἴκοσι τομίδια

ἀδεία καὶ ἐγκρίσει τῆς αὐτῆς τοῦ Χριστοῦ Μ. Ἐκκλησίας.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

1851.

ΔΙΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

ΤΩΝ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΚΑΙ ΕΝ ΑΠΑΣΙΑΣ ΤΑΙΣ ΤΩ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΩ ΘΡΩΝΩ
ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑΙΣ ΕΠΑΡΧΙΑΙΣ ΣΥΝΕΣΤΗΜΕΝΩΝ,

ἢ συσταθησομένων

ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ,

ΟΥ ΠΡΟΗΓΕΙΤΑΙ

Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΓΚΡΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΑΥΤΟΥ

ΕΚΛΟΘΕΙΣΑ

ΠΑΡΑ ΤΗΣ Μ. ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΙΚΗΣ
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ,

ΑΦΟΡΩΣΑ ΤΗΝ ΕΠ ΑΥΤΩ ΤΟΥΤΟ ΣΥΛΛΕΓΕΙΣΑΝ

ΥΠΟ

Δ. Ν. ΦΩΤΙΛΑ,

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑΝ ΤΩΝ ΚΟΡΑΣΙΩΝ

ἐκδομένην εἰς εἴκοσι τομίδια

ἀδεία καὶ ἐγκρίσει τῆς αὐτῆς τοῦ Χριστοῦ Μ. Ἐκκλησίας.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,
ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

1854.

ΑΝΘΙΜΟΣ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ.

ΟΙ τῷ καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτῳ Πατριαρχικῷ Ἀποστολικῷ καὶ Οἰκουμενικῷ Θρόνῳ ὑποκείμενοι ἱερώτατοι Μητροπολιταὶ καὶ ὑπέρτιμοι, καὶ Θεοφιλέστατοι Ἀρχιεπίσκοποι τε καὶ Ἐπίσκοποι, ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητοὶ ἀδελφοὶ καὶ συλλειτουργοὶ τῆς ἡμῶν Μετριότητος· χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ. Μεταξὺ τῶν οὐσιωδῶν φροντίδων τῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ὑπὲρ τῶν Εὐσεβῶν πνευματικῶν τέκνων τῆς ὑπάρχει ὁμολογουμένως καὶ ἡ περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῆς ὁμογενοῦς Ὁρθοδόξου νεολαίας προσοχὴ αὐτῆς καὶ ἐπαγρύπνησις, τὴν ὁποίαν δὲν λείπει πάντοτε νὰ ἐπιτείνῃ ἀκριβέστερον, καθ' ὅσον βλέπει καθ' ἐκάστην προβαινούσας καὶ ἀξαναούσας τὰς ἐπὶ διαστροφῇ, καὶ ἀποπλανήσει τῆς νεολαίας συνιστω-

μένας διαφόρους πλεκτάνας τῶν ὑπεναντίων· οὔτινες, ἐπειδὴ μεταξύ τῶν ὧν μετέρχονται ἀπατηλῶν καὶ δελεαστικῶν τρόπων, ἐπενόησαν καὶ τὴν εἴσαξιν βιβλίων, τῶν πλείστων δωρεὰν διδομένων παρ' αὐτῶν, ἅτινα ὁμως βρίθουσι κακοδόξων, καὶ βλασφημῶν ἐννοιῶν τε καὶ φράσεων, ἔλαβε τὴν προσήκουσαν πρόνοιαν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καὶ πρὸ ἕξ ἤδη χρόνων ἐξέδωκε Πατριαρχικὸν καὶ Συνοδικὸν Ἐγκύκλιον αὐτῆς Γράμμα, δι' οὗ καταργήσασα τὴν χρῆσιν, καὶ ἐν τοῖς σχολείοις εἴσαξιν καὶ παράδοσιν τῶν τοιούτων βιβλίων, καὶ ταῖς δεούσαις συμβουλαῖς στηρίζασα τοὺς ἀπανταχοῦ εὐσεβεῖς, δὲν ἔλειψε συγχρόνως νὰ προσαρτήσῃ τῷ Συνοδικῷ ἐκείνῳ Γράμματι καὶ διοργανισμὸν τῶν σχολείων ἀλληλοδιδασκτικῶν τε καὶ ἑλληνικῶν, κανονίζοντα πρὸς τοῖς λοιποῖς καὶ τὰ εἰς παράδοσιν τῶν διαφόρων κλάσεων βιβλία, καθὼς ἐξ ἐκείνου τοῦ Γράμματος τύποις ἐκδοθέντος ἐν φυλλαδίῳ πεπληροφόρηται ἕκαστος τῶν ὁμομενῶν εὐσεβῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ διοργανισμὸς ἐκεῖνος, καὶ τὰ κατ' αὐτὸν προσδιορισθέντα βιβλία ἀπέβλεπον μόνον τοὺς ἄρβενας παῖδας, πρὸς δὲ διδασκαλίαν τῶν κορασίων οὐδεμίαν συλλογὴν καὶ σύστημα ἐγκυκλίων μαθημάτων ἐξεδέδοτο μέχρι τοῦ νῦν, τοιαύτη μάλιστα, ὅποιαν ἀπαιτεῖ ἡ τάξις, καὶ τὸ ὁμοιόμορφον τῆς ἐκπαιδεύσεως ἀμφοτέρων τῶν γενῶν, διὰ τοῦτο ἡ ἀγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία περὶ πολλοῦ ποιου-

μένη, καὶ ἐπίσης ἀναγκαιοτάτην βλέπουσα τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τῶν θηλέων Ὀρθοδόξων, καθ' ὅτι δι' αὐτῆς θέλουν δυνηθῆ ποτε, μητέρες καὶ σύζυγοι γενόμεναι νὰ δώσωσι καὶ εἰς τὰ τέκνα των ἀνατροφήν Χριστιανικὴν, καὶ μετὰ τῶν συζύγων των νὰ συζήσωσιν εἰρηκῶς καὶ Θεαρέστως, ἐπειδὴ πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον κατεῖδε σύμφωνον καὶ κατάλληλον συλλογὴν μαθημάτων ἐπιγραφομένην « Ἐγκυκλοπαιδεία τῶν Κορασίων. » εἰς 20 τομίδια συντεθεισάν ὑπ' ἀνδρὸς ἐντίμου, καὶ φιλογενοῦς τοῦ Κ. Δ. Ν. Φωτίλα, ὅστις πρὸς τῇ λοιπῇ παιδείᾳ αὐτοῦ προσεκτήσατο ἰδίως καὶ ἀκριβεῖς γνώσεις περὶ τῶν δημοσίων ἐκπαιδευτηρίων, καὶ ζήλω φιλογενεῖ ἐφιλοπόνησε τὴν περὶ τῆς ὁ λόγος συλλογὴν εἰς τρόπον, ὥστε τὰ ἐν αὐτῇ βαθμηδὸν προβαίνοντα μαθήματα νὰ ὑπάρχωσι κατάλληλα καὶ διὰ τοὺς ἄρβενας παῖδας καὶ πρὸς ἐκπαίδευσιν τοῦ γυναικείου φύλου· ταύτην φαιμέν, τὴν συλλογὴν ἐπεξελοῦσα ἡ ἀγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἐνέκρινεν ὡς ἀρίστην καὶ λίαν κατάλληλον, οὗ ἕνεκα καὶ ἐγνωμεν συστήσαι αὐτὴν πᾶσι τοῖς Ὀρθοδόξοις Πνευματικοῖς ἡμῶν τέκνοις, δι' ὑμῶν τῶν κατὰ τόπους Ἀρχιερατικῶς προϊσταμένων, οὐ μόνον τὴν ἐξ αὐτῆς ὠφέλειαν καὶ τοὺς πραγματικούς καρπούς ἀφορῶντες, ἀλλὰ πρὸς τούτοις καὶ τὴν ἀποφυγὴν εἰσαγωγῆς ἄλλων βιβλίων μὴ τυπωθέντων ὑπ' ὄψιν καὶ ἔγκρισιν τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐφ' ᾧ καὶ διὰ τῆς παρουσίας Ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν Ἐγκυκλίου Ἐπιστολῆς γράφοντες προτρεπέμεθα καὶ ἐντελλόμεθα ὑμῖν, ὅπως κοινοποιήσητε τοῖς Χριστιανοῖς ἐπαρχιώταις ὑμῶν καὶ συστήσητε αὐτοῖς τὸ ἀξιόλογον, καὶ ἐπωφελές τῆς συλλογῆς ταύτης τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων, τῆς ὑπὸ τοῦ ῥηθέντος **Κ. Φωτίλα** συλλεγείσης, ὑπὸ τὸ ὄνομα « Ἐγκυκλοπαιδεία τῶν Κορασίων » καὶ πληροφορήσητε αὐτοῖς ὅτι καὶ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἐγκέκριται, καὶ ἐπεδοκιμάσθη, οὐ μόνον ὡς μηδὲν ξένον καὶ ὑποπτον περιέχουσα, ἀλλὰ καὶ ὡς ὑποσχομένη τὸ ὁμοίμορφον τῆς νεολαίας τῶν ὁμογενῶν Ὁρθόδοξων ἀμφοτέρων τῶν γενῶν, καὶ κατορθοῦσα ὥστε ἡ ἐκπαίδευσις αὐτῶν νὰ μὴ προβαίνει ἀτάκτως καὶ συγκεχυμένως, τοῦ μὲν οὕτω, τοῦ δὲ ἄλλως διδάσκοντος, ἀλλὰ νὰ βαδίζῃ ἐν ἀρμονίᾳ εἰς τε τὰ θρησκευτικὰ καθήκοντα, καὶ εἰς τὴν ὀρθὴν καὶ ὑγιᾶ ἀνατροφὴν καὶ διδασκαλίαν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Ἐκκλησία μὲ ἱκανὴν αὐτῆς Πνευματικὴν εὐχαρίστησιν πληροφορεῖται ὅτι πολλαχοῦ καὶ συνιστῶνται καὶ μέλλουσι συστηθῆναι τοιαῦτα Κοινωνιακὰ σχολεῖα καὶ Παρθεναγωγεῖα, ἔλαβε πρόνοιαν ἵνα ἐπιρρώσῃ τὸν ζῆλον τῶν εἰς τοῦτο τὸ κοινωφελές ἀγαθὸν προσπαθούντων, μὴ ἐχόντων δὲ ἀκριβῆ ἰδέαν περὶ τοῦ τρόπου τῆς συστάσεως καὶ τῆς ἐσωτερικῆς διατάξεως, καὶ διοικήσεως αὐτῶν· διὸ καὶ ὑποχρεώσασα προτρεπτικῶς τὸν εἰρη-

μένον **Κ. Φωτίλαν** εἰς τὴν σύνταξιν ὀργανισμοῦ καὶ κανονισμοῦ, συμφώνως ἔχοντος καὶ πρὸς τὴν ἐν τοῖς βιβλίοις τάξιν τῶν μαθημάτων, ἐπισυνάπτει καὶ αὐτὸν ἐν τῇ παρουσίᾳ Ἐγκυκλίῳ αὐτῆς Ἐπιστολῆς, λεπτομερῶς ἐκτεθειμένον μετὰ πίνακος χρονολογικοῦ καθημερουσίου τῶν μαθημάτων, πρὸς ὁδηγίαν τῆς τῶν διδασκαλείων συστάσεως μὲ τὸν ἀπλούστερον ὅσον τὸ δυνατὸν τρόπον· καὶ ταῦτα μὲν ἐκ προνοίας Ἐκκλησιαστικῆς ἀξιοχρέου· ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς Ἀρχιερωσύνης ὑμῶν.

ἀανά ἐν μηνὶ Μαίῳ.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐν Χριστῷ ἀδελφός.

ΠΕΡΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ.

ΙΑΒ ΕΝ ΤΩ ΤΕΛΕΙ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΕΡΙ ΑΥΤΟΥ ΣΗΜΕΙΩΣΙΝ.

ΑΠΛΗΡΩΝΤΑΙ κατά πρῶτον νὰ συστηθῆ ἀπὸ τοὺς ἐντοπίους μία ἐπιτροπὴ, ἢ ἐφορία, συγκειμένη ἀπὸ τίμια πρόσωπα, τοὐλάχιστον, τρία, (ἐὰν δὲν ᾔηται περισσότερα), ἐξ αὐτῶν νὰ διορισθῆ ὁ Ἄντιπρόεδρος, (ἐννοεῖται Πρόεδρος ὁ κατὰ τόπον Ἀρχιερεὺς), ὁ Ταμίας, καὶ ὁ Γραμματεὺς, ὅστις πρέπει νὰ ἔχη καὶ γνώσεις εἰδικὰς περὶ τῶν τοιούτων, εἰ δυνατόν. Ἡ Ἐφορία αὕτη συνελθοῦσα πρέπει νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς καταλλήλου Διευθυντρίας τοῦ Καταστήματος.

Ἡ διοίκησις ὅλη αὐτοῦ ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ταύτην, καὶ κανεὶς ἄλλος νὰ μὴ ἀνακατῶνεται.

Ὁ Πρόεδρος, καὶ ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ, ὁ Ἄντι-

πρόεδρος, ἐπαγρυπνεῖ καὶ ἐπιμελεῖται διὰ τὴν ἐπιτευξιν τῆς προόδου τοῦ Καταστήματος.— Συγκαλεῖ εἰς ἐκτάκτους συνεδριάσεις αὐτὴν καὶ γνωστοποιεῖ τὰς γενικὰς συνελεύσεις εἰς τοὺς γονεῖς τῶν παιδῶν.— Ἐκτελεῖ τὰς ἀποφάσεις τῆς Ἐφορίας καὶ τῶν συνελεύσεων.— Ἐκδίδει τὰ ἀναγκαῖα ἔγγραφα εἰς ἐνέργειαν πάσης χρηματικῆς χρήσεως, καὶ πραγμάτων τοῦ Καταστήματος, τὰ ὅποια προσυπογράφει πάντοτε ὁ Γραμματεὺς, ὅστις καὶ θέλει ἐκθέτει τὰ πεπραγμένα εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς Ἐφορίας, καὶ κατατάττει ταῦτα εἰς τὰ πρακτικὰ, τὰ ὅποια πρέπει νὰ υπογράφωνται ἀπὸ τὰ εὐρισκόμενα τῆς Ἐφορίας μέλη εἰς ἰδιαιτερον ἐπιτηδὲς κώδικα.— Ἀνάγκη δὲ πᾶσα νὰ ἦναι οὗτος, ὡς εἶπομεν ἀνωτέρω, ὁ καταλληλότερος, ὥστε νὰ ἐκθέτῃ εἰς κάθε συνεδρίασιν τῶν μελῶν, τὰς ἐν τῷ Καταστήματι προόδους, καὶ πᾶν ὅ,τι ἄξιον ἀγγελίας, ἀκριβῶς.

Ὁ Γραμματεὺς ὀφείλει νὰ ἐκθέτῃ τὰ τοῦ Καταστήματος, καὶ τὰς πράξεις τῆς Ἐφορίας κατ' ἔτος εἰς τὰς συνελεύσεις ὡς εἰσηγητὴς τοῦ σώματος αὐτῆς.

Ἡ Ἐφορία συνέρχεται τακτικὰ ἄπαξ, ἢ δις τοῦ μηνός, καὶ ὁσάκις συγκαλεσθῆ ὑπὸ τοῦ Προέδρου, αἱ δὲ συνεδριάσεις αὐτῆς λογίζονται πλήρεις, ὅταν ἦναι ἐν μέλος περισσότερον ἀπὸ τὰ ἡμίση (ἐὰν ὑπάρχωσι πολλὰ δηλαδὴ).

Θεωρεῖ καὶ πληροφορεῖται περὶ τῆς καταστάσεως πάσης δαπάνης ἐκτάκτου, καὶ περὶ παντὸς ἄλλου συμπίπτοντος κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα.— Σκέπτεται περὶ τῶν ὠφελίμων ἐν γένει τοῦ Καταστήματος καὶ περὶ τῆς ἀνταμοιβῆς τῶν ἐργαζομένων εἰς αὐτό.— Ἐξετάζει, καὶ ἐπεξεργάζεται πᾶν ὅ,τι ἔχει νὰ καθυποβληθῆ εἰς τὴν σκέψιν, καὶ ἀπόφασιν τῆς συνελεύσεως, καὶ δίδει λόγον τῶν πράξεων τῆς ἐν αὐτῇ.

Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους προσκαλοῦνται οἱ γονεῖς ὄλων τῶν παιδῶν καὶ γίνονται ἐξετάσεις ὄλων τῶν μαθημάτων ἐνώπιον πάντων. Ἀναγινώσκονται ὑπὸ τοῦ Γραμματέως τὰ ἐτήσια πρακτικὰ τῆς Ἐφορίας.— Γίνεται ἐκθεσις περὶ ὄλων τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, καὶ περὶ τῆς διαχειρήσεως τῶν χρημάτων.— Προτείνονται ὅσα ἀφορῶσι τὴν βελτίωσιν τοῦ Καταστήματος.— Ἐκθέτεται ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἐπομένου ἔτους.— Ἀποφασίζονται τὰ πάντα ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως κατὰ πλειοψηφίαν.— Γίνονται πρακτικὰ περὶ ὄλων τῶν ἀντικειμένων, καὶ υπογράφονται ὑπὸ τοῦ Προέδρου, καὶ τοῦ Γραμματέως.— Ἐκλέγεται κατ' ἔτος ἄλλη Ἐφορία, ἢ μένει ἡ ἴδια, κατ' ἀπόφασιν τῆς Συνελεύσεως.— Καταγράφονται δὲ τὰ πρακτικὰ ταύτης εἰς βιβλίον χωριστὸν ὑπὸ τοῦ Γραμματέως, καὶ υπογράφονται ἀπὸ τὰ μέλη τῆς Ἐφορίας.

ΠΕΡΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ.

Οἱ ἀναγκαῖοι διδάσκαλοι διορίζονται ὑπὸ τῆς Ἐφορίας ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς Διευθυνητρίας, ὡσαύτως καὶ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τοῦ Καταστήματος. Οἱ δὲ διδάσκαλοι καλὸν, εἰ δυνατόν, νὰ ᾖναι γυναῖκες, ἢ ἐλλείψει τούτων, ἄνδρες νυμφευμένοι, καὶ μὲ διακεκριμένην τιμιότητα, καὶ παιδείαν, μεταχειριζόμενοι τὸν ἀπλοῦν τρόπον τῆς διδασκαλίας τῶν μαθημάτων, μὴ ἐπιφορτίζοντες τὰ Κοράσια πολὺ ἀπὸ τὴν τεχνικὴν γλῶσσαν τῶν συγγραφέων — Πρὸ πάντων δὲ νὰ μὴ λησμονήσῃσι ποτέ τὴν ἀπαραίτητον ἀνάγκην, τοῦ νὰ ζῶσιν αὐτοὶ οὕτως, ὥστε ἡ διαγωγὴ τῶν νὰ παραδειγματίζη, καὶ ἐπικυρόνη τὰς διδασκαλίας, καὶ τὰ καθήκοντα, τὰ ὅποια διδάσκουσι. — Τοιοῦτοτρόπως δύναται νὰ ἐντυπωθῇ εἰς τὸν νοῦν τῶν νέων πᾶν εὐκατὸν ὑπὲρ τῆς εὐδαμονίας των — Αἱ ψυχαὶ τῶν παιδῶν εἶναι ὁ καλλήτερος ἀγρὸς, ὅταν προσηκόντως καλλιεργηθῇ διὰ τοὺς ἀληθεῖς καρπούς.

Εἰς τὴν Ἱερὰν Κατήχησιν, καὶ τὴν Χριστιανικὴν ἠθικὴν ἀπαιτεῖται διδάσκαλος ἱερωμένος.

Ἐκαστος τῶν διδασκάλων ὑποχρεοῦται νὰ ἐξετάζη τὰς μαθητρίας του, ὄχι μόνον καθ' ἑκάστην ἡμέραν εἰς τὸ τῆς προτερίας μάθημα, καὶ κατὰ πᾶν σάββατον καὶ μῆνα εἰς τὰ τῆς ἐβδομάδος καὶ τοῦ μηνὸς πρὸς λύσιν, τυχόν, ἀποριῶν, ἀλλὰ καὶ

κατὰ τριμηνίαν καὶ ἑξαμηνίαν, εἰς τὰ κατὰ ταῦτα ἐρμηνευθέντα μαθήματα, παρόντος εἰ δυνατόν καὶ τοῦ Γραμματέως.

Ἐκαστος τῶν διδασκάλων παρευρίσκεται ἀκριβῶς εἰς τὴν διατεταγμένην ὥραν τῆς παραδόσεως. — Κρατεῖ μαθητολόγιον (κατάστιχον) δι' ἑν ἑκαστον μάθημα, ἐν ᾧ σημειοῖ τὴν διαγωγὴν τῶν μαθητριῶν, καὶ κατὰ τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ παρατηρήσεων, τὸ παραδίδει πρὸς τὸν Γραμματέα διὰ τῆς διευθυνητρίας. Ἐν καιρῷ δὲ τῆς παραδόσεως δύναται νὰ συμβουλεύη τὴν ἀτακτοῦσαν, οὐχὶ δὲ καὶ νὰ τιμωρῇ αὐτήν· ἐὰν δὲ κρίνη τὴν ἀταξίαν ἀξιόποινον ἀναγγέλλει αὐτὴν εὐθὺς μετὰ τὴν παράδοσιν πρὸς τὴν διευθύντριαν, ἣτις δύναται νὰ ἐπιβάλῃ τὴν ἀνάλογον τῶν διωρισμένων ποινῶν.

Ὅλοι οἱ διδάσκαλοι εἶναι ὑπόχρεοι νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὰς γενικὰς ἐξετάσεις καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν διάρκειαν.

ΠΕΡΙ ΜΟΗΤΡΙΩΝ.

Τὰ ἐν τῷ διδασκαλείῳ ἐκπαιδευόμενα καὶ ἐνδιδάσκόμενα κοράσια τρέφονται, ἐκδιδάσκονται, καὶ πλύνονται· φέρουσι δὲ παρὰ τὰ τῆς κλίνης καὶ τῆς ἐνδυμασίας αὐτῶν ἀναγκαῖα, κατὰ τὸν ἐπισηνημένον ἐν τῷ τέλει τοῦ παρόντος κατάλογον,

ὁμοίομορφα κατὰ πάντα, εἰ δυνατόν, καὶ τὰ κο-
ράσια ταῦτα γίνονται δεκτὰ ἐν τῷ διδασκαλείῳ
ὡς σύσσιτα, ἐὰν φέρωσιν ἀπόδειξιν, ὅτι εἶναι ἐμ-
φυλλιασμένα, ἢ ὅτι ἐνόσησαν τὴν φυσικὴν εὐλο-
γίαν. Καλὸν εἶναι, καὶ φιλόανθρωπον ἔργον εἰς τὸ
παρθεναγωγεῖον νὰ ὑπάρχωσι καὶ κοράσια ὑπό-
τροφα πτωχὰ, μὲ ἐξόδα κοινὰ τῆς πόλεως ἢ μὲ
ἰδιαιτέρα τῶν πλουσίων, ὅσα θέλουσι νὰ ἐπαγγελ-
θῶσι τὴν διδασκαλίαν, ἀφοῦ τελειώσωσι τὰ μαθή-
ματά των, καὶ λάβωσι δίπλωμα τῆς προκοπῆς των
περὶ τούτου, ν' ἀποστέλλωνται καὶ εἰς ἄλλας πό-
λεις, ν' ἀνοίγωσι σχολεῖα ἀλληλοδιδασκτικὰ καὶ
Ἑλληνικὰ, καὶ οὕτω νὰ πολλαπλασιάζηται ἡ παι-
δομαθία, καὶ ἡ ἀνατροφή.

Ἄπανσαι αἱ μαθήτριαι ὑπόκεινται εἰς τὰς δια-
τάξεις τοῦ Παρθεναγωγείου των, καὶ εἰς τὴν ἄμε-
σον τῆς Διευθυντρίας ἐπιτήρησιν.—Ἐγείρονται τῆς
κλίνης, τὸν μὲν χειμῶνα τὴν πρώτην ἐξαμηνίαν,
κατὰ τὴν 12 πρῶτῃ, τὸ δὲ θέρος, τὴν δευτέραν ἐξα-
μηνίαν, κατὰ τὴν 11 ὥραν.—Ἐνδύονται, στρώ-
νουσι τὰς κλίνας των, καὶ αἱ μεγαλύτεραι σαρό-
νουσι τὸν ἑαυτῶν κοιτῶνα κατὰ διαδοχὴν ἐντὸς
μιας ὥρας· ἀκολούθως συνέρχονται εἰς τὸν διω-
ρισμένον τόπον τῆς προσευχῆς, καὶ μετ' αὐτὴν
ἄρχονται τῆς μελέτης καὶ ἐξακολουθοῦσι μέχρι
τοῦ προγεύματος. Προγεύονται δὲ τὴν 1 1/2 —
Γεύονται τὸ μεσημέρι, καὶ δειπνοῦσιν εἰς τὴν ἐν-

δεκάτην ὥραν, προσευχόμεναι, ὅταν κάθηνται εἰς
τὴν τράπεζαν, καὶ ποιοῦσαι εὐχαριστίαν, ὅταν
ἐγείρωνται ἀπὸ τῆς τραπέζης.

Ἄπαιτεῖται δὲ νὰ γίνῃ πρὸ τοῦ δείπνου ὁ περί-
πατος, ἢ ἐὰν ὁ καιρὸς δὲν συγχωρῇ τούτο, νὰ γί-
νηται ἡ σωμασκία ἐντὸς τοῦ Καταστήματος.—
Νὰ διατηρῶνται ἀπαρασαλεύτως οἱ τῆς Ἀνατο-
λικῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας περὶ νηστείας
καὶ ἵκρευφαγίας τύποι· διορίζεται δὲ ἡ τροφή
καθαρά, ἀρκοῦσα καὶ ὑγιεινὴ, ἐπιτηρουμένη συνε-
χῶς, καὶ ὑπὸ τινος τῆς ἐφορίας μέλους.

Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ τούτῳ διδάσκονται τὰ μαθή-
ματα.—Αἱ ὧραι καὶ ἡμέραι καθ' ἃς ἐρμηνεύεται
ἐν ἑκάστῳ μάθημα, διορίζονται δις τοῦ ἐνιαυτοῦ
κατὰ τὸν Σεπτέμβριον, καὶ Μάρτιον, διὰ Προγράμ-
ματος, συντασσομένου ὑπὸ τινος τῶν Ἐφόρων,
τῆς Διευθυντρίας, καὶ ἐνὸς τῶν Διδασκάλων τῆς
πρώτης κλάσεως.—Ἡ διδασκαλία συνήθως ἄρχε-
ται ἀπὸ τὰς δύο πρῶτῃ, καὶ λήγει τὴν δεκάτην τὸ
ἑσπέρας, διὰ τὸν χειμῶνα τὴν πρώτην ἐξαμηνίαν
γενομένης διακοπῆς ἀπὸ τὰς 6 ἕως τῶν 7. διὰ
δὲ τὴν δευτέραν ἐξαμηνίαν ἄρχεται τὴν πρώτην
πρῶτῃ, καὶ λήγει τὴν δεκάτην, γενομένης διακοπῆς
ἀπὸ τὴν 5 ἕως τὴν 6.—Ἀπὸ δὲ τὰς 10 1/2 μέ-
χρι τῶν 11 ἐτοιμάζονται διὰ τὸν περίπατον, ἢ
διὰ τὴν σωμασκίαν, ἐὰν ταῦτα δὲν ἔγιναν πρὸ τοῦ
δείπνου· κατὰ δὲ τὴν 1 1/2 τῆς νυκτὸς ἄρχονται

τῆς μελέτης αὐτῶν ἅπασαι ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς διευθυντρίας, ἢ τῆς ἐπιμελητρίας, μέχρι τῶν δύο, ὅτε προσευξάμεναι πορεύονται εἰς τὴν κλίνην.

Τὰς κυριακὰς, καὶ τὰς ἐπισήμους ἑορτὰς ὑπάγουσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μετὰ τῆς ἐπιμελητρίας, καθὼς καὶ εἰς τὸν περίπατον, μετὰ δὲ τὴν θείαν Λειτουργίαν καὶ τὴν ἐν τῷ διδασκαλείῳ ἀκρόασιν τῆς τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου Ἑρμηνείας, ἐνασχολοῦνται εἰς τὴν ἀνάγνωσιν θρησκευτικῶν καὶ ἠθικῶν βιβλίων, εἰσαγομένων τῇ ἐγκρίσει τῆς ἐφορίας. Ἡ δὲ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου ἑρμηνεία νὰ γίνηται ἐν μὲν ταῖς Κυριακαῖς, ἐκ τῶν Κυριακοδρομείων τοῦ αἰοδίου Ν. Θεοτόκη, καὶ τὸ ἠθικὸν τούτων ἐν δὲ ταῖς ἐπισήμοις ἑορταῖς ἐκ τῶν ἑρμηνειῶν τῶν θείων Πατέρων: θείου Χρυσοστόμου, Ἱεροῦ Θεοφυλάκτου Βουλγαρίας κτλ.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.

Μετὰ τὰς γενικὰς ἐξετάσεις, καθ' ὅλας τὰς τότε, καὶ τὰς ἄλλας ἐνιαυσίους παρατηρήσεις κατὰ τὸ μαθητολόγιον τῆς διευθυντρίας προσδιορίζεται:

1. ὁ προβιβασμὸς ἐκάστης μαθητρίας, καὶ ἡ τακτοποίησις τῶν κλάσεων, ἐπιβλέψει καὶ συναινέσει καὶ τινος τῆς Ἐφορίας μέλους.

2. Ἐκαστον κοράσιον ἅμα εἰσέλθῃ εἰς τὸ παρ-

θεναγωγεῖον, ἀμέσως ἐξετάζεται ὑπὸ τοῦ πρώτου διδασκάλου, παρούσης καὶ τῆς Διευθυντρίας, καὶ ἐγγράφεται εἰς τὴν ἀνάλογον τῶν δυνάμεων τοῦ κλάσιν.

3. Αἱ μαθήτραι ὀφείλουσι νὰ φέρωνται μ' ὄλην τὴν σεμνότητα, εὐταξίαν καὶ αἰδῶ, ἐν καιρῷ παραδόσεως, διασκεδάσεως τραπέζης κλπ.

4. Νὰ διατηρῶσιν ἄκραν καθαριότητα τόσον εἰς ἑαυτὰς ὅσον καὶ εἰς τὰ ἔργα των, ἀδελφικὴν ἀγάπην ἀναμεταξύτων, καὶ ἄρμονίαν, εὐγνωμοσύνην καὶ σέβας εἰς τοὺς Ἐφόρους, Διδασκάλους, καὶ μάλιστα εἰς τὴν Διευθύντριαν, ἧτις θεωρεῖται ὡς κοινὴ μήτηρ αὐτῶν.

5. Οὐδεὶς ξένος δύναται νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ κατὰστημα χάριν περιεργείας, ἀνευ τακτικοῦ εἰσιτηρίου, ὁδομένου παρά τινος μέλους τῆς Ἐφορίας ὡσαύτως καὶ εἰς τὰς γενικὰς συνελύσεις καὶ ἐξετάσεις, εἰς τὰς ὁποίας εἰσέρχονται μόνον οἱ συγγενεῖς, καὶ κηδεμόνες, καὶ ὄχι οἱ τυχόντες.

6. Ἀπαξ τοῦ μηνὸς συγχωρεῖται εἰς τὰς οἰκοτρόφους μαθητρίας νὰ ἐπισκέπτονται τὸν πατρικὸν τῶν οἶκον, ἢ καὶ δις τοῦ μηνὸς νὰ ἐξέρχωνται τοῦ Καταστήματος, τὸ σάββατον μετὰ μεσημβρίαν, καὶ νὰ εἰσέρχωνται ἀφεύκτως τὴν κυριακὴν μετὰ μεσημβρίαν. καλῆτερον δὲ εἶναι νὰ ἐξέρχωνται τὴν κυριακὴν πρῶτ μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, καὶ νὰ εἰσέρχωνται τὸ ἑσπέρας.

7. Ὁ ἐπιθυμῶν νὰ εἰσάξῃ κοράσιον εἰς τὸ σχολεῖον τοῦτο πρέπει νὰ διευθυνθῇ πρῶτον εἰς τινὰ τῶν Ἐφόρων, ὅστις θέλει τὸν ἐφοδιάσει μὲ τὸ εἰσητήριο, ἀφοῦ ἐκπληρωθῶσι τὰ τῆς ἐνδυμασίας, καὶ τῆς πληρωμῆς τεταγμένης ἀπέναντι ἀποδείξεως τοῦ Ταμίου.

8. Αἱ μαθήτριαι ὀφείλουσι νὰ προσέρχωνται εἰς τὴν Θεῖαν μετάληψιν τῶν ἀχράντων μυστηρίων, τρις τοῦ ἐνιαυτοῦ συνωδευμέναι παρὰ τῆς Διευθυντρίας, καὶ προετοιμασμέναι κατὰ τὰς ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις· τούτεστι διὰ τῆς ἐξομολογήσεως, προσευχῆς καὶ τῆς κοινῆς ἀναγνώσεως τῆς Θείας Μεταλήψεως.

9. Εἰς μόνους τοὺς κηδεμόνας τῶν κορασίων δύνανται τὰ κοράσια μὴ ἔχοντα γονεῖς νὰ ὑπάγωσιν ὡς τὰ λοιπὰ ἅπαξ ἢ δις τοῦ μηνός, εἰς ἐπίσκεψίν των κατὰ τὸ ἀνωτέρω 6 ἄρθρον.

10. Ὅσαι τῶν μαθητριῶν ἐπιθυμοῦσι νὰ ἐπαγγελθῶσι τὴν διδασκαλίαν, ἐνδιαμένουσιν ἀκόμη ἐν ἔτος εἰς τὸ Παρθενωγαγεῖον, παραδίδουσι μαθήματα, τελειοποιοῦνται καὶ εἰς τὸν ὁδηγὸν τῆς Ἀλληλοδιδασκτικῆς μεθόδου, ἐπὶ τέλους ἐξετάζονται ἐνώπιον τῆς Ἐφορίας, λαμβάνουσι δίπλωμα διδασκάλου, καὶ εἰσέρχονται συστημένοι ὑπ' αὐτῆς πρὸς τὸ σκοπούμενον.

ΠΕΡΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑΣ.

Ἡ Διευθύντρια διορίζεται ὑπὸ τῆς Ἐφορίας, καὶ ὑπόκειται εἰς τὰς διαταγὰς αὐτῆς ἀμέσως διὰ τινος μέλους αὐτῆς.

Οὐδεμία τῶν μαθητριῶν τῶν ὑπαλλήλων, ἢ τῶν ὑπηρετριῶν δύναται νὰ ἐξέλθῃ τοῦ διδασκαλίου ἀνευ ἀδείας τῆς Διευθυντρίας. Οὐδεμία δύναται νὰ διανυκτερεύσῃ ἐκτὸς τοῦ Διδασκαλείου ἐπίσης, ἀνευ ἀδείας.

Μόνοι οἱ γονεῖς, ἐπίτροποι ἢ κηδεμόνες τῶν κορασίων δύνανται νὰ ἐπισκέπτονται αὐτὰ εἰς τὸ Διδασκαλεῖον, καὶ οὗτοι, τὰς μὲν ἑορτὰς ἀπὸ τῆς 1 μέχρι τῆς 3 ὥρας μετὰ τὸ μεσημέριον· τὰς δὲ ἄλλας ἡμέρας, καθ' ἅς ὥρας δὲν γίνεται διδασκαλία, πάντοτε ὅμως νὰ ἦναι παρούσα ἡ Διευθύντρια ἢ ἡ συνεργὸς αὐτῆς.

Οὐδεὶς ἄλλος ἐπισκέπτεται Κοράσιόν τι κατὰ τὰς ἐπιτετραμμένας ὥρας ἀνευ ἀδείας τῆς διευθυντρίας.

Ἡ διευθύντρια καὶ ἡ συνεργὸς αὐτῆς δὲν δύνανται ταυτοχρόνως νὰ ἐλλείπωσιν ἀμφότεραι ἐκ τοῦ Διδασκαλείου, εἰμὴ κατὰ τὰς ὥρας τῆς Ἐκκλησίας, καὶ εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις.

ΠΕΡΙ ΠΟΙΝΩΝ.

Ὅποιον κοράσιον συμβουλευθὲν καὶ ἐπιπληχθὲν

ιδία, ἢ συμβουλευθὲν δημοσίᾳ δὲν διορθωθῆ, τιμωρεῖται διὰ τινος τῶν ἐξῆς ποινῶν ἀναλόγως τοῦ ἁμαρτήματος αὐτοῦ.

1. Ἐπιπλήττεται παρουσία πάντων. 2. στερεῖται τῆς κοινῆς τραπέζης καὶ ξηροφαγεῖ. 3. περιορίζεται εἰς τὸ ἑαυτοῦ, ἢ εἰς ἕτερόν τι δωμάτιον. 4. στερεῖται τοῦ περιπάτου, καὶ τῆς τῶν λοιπῶν συναναστροφῆς ἐν καιρῷ ἀναπαύσεως. 5. κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ὑποχρεοῦται καὶ νὰ ἐργάζεται ἢ νὰ ἀποστηθίζῃ ὠρισμένον τι μάθημα. 6. ἀποπέμπεται τέλος τοῦ Διδασκαλείου μετὰ προηγηθεῖσαν ἐγκρισιν τῆς Ἐφορίας. Τὸ δὲ ἅπαξ ἐκδιωχθὲν, νὰ μὴ συγχωρεῖται νὰ εἰσάγῃται καὶ δεῦτερον. 7. οὐδεμίᾳ ἄλλῃ ποινῇ συγχωρεῖται νὰ ἐπιβάλλῃται εἰς τὰ Κοράσια. 8. αἱ συνεχεῖς ποιναὶ καλὸν εἶναι νὰ μὴ συνειθίζωνται.

ΠΕΡΙ ΕΟΡΤΑΣΙΜΩΝ ΗΜΕΡΩΝ.

Ἰανουαρίου	31 τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν,
Ἀπριλίου	23 τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.
Μαΐου	21 Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης.
Ἰουνίου	29 τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων.
Αὐγούστου	29 τῆς Ἀποτομῆς τοῦ Προδρόμου.
Ὀκτωβρίου	26 τοῦ Ἁγίου Δημητρίου.
Νοεμβρίου	8 τῶν Ταξιάρχων.
Νοεμβρίου	14 Φιλίππου τοῦ Ἀποστόλου.
Δεκεμβρίου	6 τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

Καὶ ἅπασαι αἱ Κυριακαί, Δεσποτικαὶ καὶ Θεομητορικαὶ ἑορταί· δύο τῆς μεγάλης Ἀποκρέω καὶ δύο τῆς τυρινῆς. τῆς μεγάλης ἐβδομάδος ἀπὸ τὴν μεγάλην Πέμπτην, μέχρι τῆς Τετράδης τῆς Διακαινησίμου καθ' ἣν καὶ ἄρχονται τῶν μαθημάτων: Αἱ διακοπαὶ ἀπὸ 15 Ἰουλίου ἕως 15 Αὐγούστου.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΦΟΡΕΜΑΤΩΝ.

Ἔσα ἕκαστον κοράσιον ἀνάγκη νὰ ἔχῃ διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ Παρθεναγωγεῖον τοῦτο:

1. Σκιάδιον (καπέλλο), ἐξ χιτῶνας (ὑποκάμισα), 6 ἀναξυρίδας (πανταλόνια), 6 μεσοφόρια (μεσοφούστανα), 3 ἐσθῆτας (φουστάνια), 12 ζευγάρια περικνημίδας (κάλτζαις), 6 ἀλλαγὰς νυκτικῶν φορεμάτων, 6 νυκτερινὰς σκούφιας, 6 τραχηλιαῖς, 6 μανδύλια τῆς χειρὸς, 6 σινδόνια, 4 θήκας προσκεφαλαίων, 2 προσκεφάλαια, 2 ζευγάρια χειρόκτια, 4 προσόψια, 1 ἐφάπλωμα, 1 στρώμα, 1 σάκκον, 1 σάκκον μικρὸν διὰ τὰ κτένια, 1 σκέπασμα τῆς πλάτης (σάλι), 1 κουτάλι, 1 περονομάχαιρον, 2 ἐμπροσθοποδιαῖς σκοτεινοῦ χρώματος, 4 χειρόμακτρα τῆς τραπέζης, 1 κόρηθρον (βρούτζαν), διὰ τοὺς ὀδόντας, 1 κουτί, σκόνεως τῶν ὀδόντων 2 κτένια ἐν φιλὸν καὶ ἐν χονδρόν, 4 σαπούνια, οὐδὲν στολίδιον χρυσοῦν, ἢ ἀργυροῦν, ἢ φόρεμα μεταξωτὸν, κρεββάτι καὶ σκέπασμα ὁμοιά-

μορφον, τὰ ἱμάτια ὅλα νὰ ἔχωσι τὸν ἀριθμὸν τοῦ καταστήματος δ ο θ ἔ ν τ α.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ.

Τῆς Διευθυντρίας τὰ καθήκοντα εἶναι:

1. Ἐκτελεῖ τὰς διαταγὰς τῶν Ἐφόρων· καθ' ὅσον δὲ ἀποβλέπει τὴν ὑγίειαν, τὰς τοῦ Ἰατροῦ τοῦ Διδασκαλείου, ἐν ᾧ ἀνάγκη πᾶσα νὰ ᾔηται καὶ ἰατρός.

2. Ἐπιμελεῖται νὰ ἐμπνέη καὶ ὑποθάλη ἐν τοῖς Κορασίοις τὸ αἶσθημα τῆς εὐσεβείας, διευθύνουσα, καὶ παρισταμένη εἰς τὰς προσευχὰς, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ γίνωνται τῇ γνώμῃ τοῦ Ἀρχιερέως κατὰ πρότασιν τῆς Διευθυντρίας.

3. Παρευρίσκεται εἰς τὰς παραδόσεις, καὶ ἐπιτηρεῖ τοὺς Διδασκάλους, καὶ τὰς μαθητρίδας, ἐὰν ἐκπληρῶσι τὰ καθήκοντα ὡσαύτως καὶ τὴν λοιπὴν ὅλην ὑπαλληλίαν.

4. Κρατεῖ ἡμερολόγιον τῶν σημαντικωτέρων ἐλλείψεων, καὶ σφαλμάτων τῶν μαθητριῶν, τὸ ὁποῖον παραδίδει κατὰ μῆνα πρὸς τὴν ἐφορίαν.

5. Παρευρίσκεται εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ ἐπιμελεῖται νὰ συνειθίσῃ τὰ Κοράσια εἰς τὸν τρόπον τοῦ φέρεσθαι ἐν αὐτῇ, μὴ συγχωροῦσα νὰ ἀνάκηται ἀκτένιστα, καὶ ἄπλυτα. Ἐπ' αὐτῶ

τούτῳ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτῆς εἰς τὴν τράπεζάν της, καὶ τινὰ τῶν κορασιῶν ἐναλλάξ κατὰ πᾶσαν ἐβδομάδα ἐκ τῶν ἀποδεδειγμένων εὐδοκίμων, διὰ νὰ διεγείρῃ τὴν εὐγενῆ ἀμιλλαν ἐπὶ τὴν διατήρησιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν· ἡ δὲ συνεργὸς αὐτῆς καὶ ἡ ἐπιμελήτρια συνεσθίουσι μετὰ τῶν μαθητριῶν.

6. Κρατεῖ κατάλογον τῶν φερομένων πραγμάτων, πρὸς χρῆσιν τῶν κορασιῶν, ἡ τοῦ διδασκαλείου, καὶ ἀντίγραφον αὐτοῦ ὑπογεγραμμένον παραδίδει μετ' αὐτῶν πρὸς τὴν συνεργὸν αὐτῆς ἡ ἐπιμελήτρια.

7. Ἐτοιμάζει κατὰ μῆνα τὴν κατάστασιν τοῦ μισθοδοτουμένου προσωπικοῦ τοῦ διδασκαλείου.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑΣ.

Ἡ Συνεργός, ὑπὸ τῶν ἐφόρων διοριζομένη ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς Διευθυντρίας, συνεννοεῖται μετ' αὐτῆς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων της, ἃ-τινα εἶναι:

1. Ἐχει ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἑαυτῆς ἐπίβλεψιν καὶ ἐπιμέλειαν, τὴν διατήρησιν, καὶ τὴν διευθέτησιν τοῦ ὕλικου τοῦτε διδασκαλείου, καὶ τῶν κορασιῶν, παραλαμβάνουσα πρὸς τοῦτο καὶ δύο ἢ τρία κοράσια τῶν ἀνωτέρων τάξεων συναινέσει τῆς Διευθυντρίας.

2. Κρατεῖ κατάλογον ὄλων τῶν πραγμάτων τοῦ διδασκαλείου καὶ σημειοῖ ὅ,τι τυχὸν ἀπολεσθῆ ὑπὸ ἰδίαν ἑαυτῆς εὐθύνην ἐὰν ὁ τῆς ἀπωλείας αἴτιος εἶναι ἀδικαιολόγητος,

3. Κρατεῖ σημείωσιν τῶν πραγμάτων τῶν κορασίων, καὶ τὰς κλεῖς τῶν ἱματιοθηκῶν. Ἐπιμελεῖται νὰ ᾖναι ἐν ταῖς ἱματιοθήκαις διευθετημένα τὰ ἱμάτια, νὰ παραδίδῃ ἐξ αὐτῶν ὅσα εἰς τὰ κοράσια εἶναι ἀναγκαῖα, εἰς τὴν αὐτὴν ἡμέραν καὶ ὥραν, νὰ παραλαμβάνῃ ὡσαύτως παρ' αὐτῶν, ὅσα πρὸς αὐτὰ παρέδωκε τὴν παρελθοῦσαν ἐβδομάδα.

4. Ἀναπληροῖ τὰ ἐν τῷ διδασκαλείῳ καθήκοντα τῆς Διευθυντρίας ἐν τῇ ἀπουσίᾳ αὐτῆς.

5. Συνοδεύει τινὰ τῶν κορασίων εἰς τὸν περίπατον ἐναλλάξ.

ΠΕΡΙ ΕΠΙΜΕΛΗΤΡΙΑΣ.

Ἡ ἐπιμελήτρια διοριζομένη καὶ αὐτὴ ὑπὸ τῶν ἐφόρων ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς Διευθυντρίας ὑπόκειται εἰς τὰς διαταγὰς αὐτῆς, καὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς διδασκαλίας διαμένει ἐν τῷ τῶν ἐργοχείρων δωματίῳ, βοηθοῦσα καὶ ἐπιτηροῦσα τὴν κατασκευὴν, καὶ ἐπισκευὴν τῶν ἱματίων τῶν κορασίων καὶ λοιπῶν τοιούτων ἐργασιῶν· κατὰ δὲ τὸν λοιπὸν χρόνον ὀφείλει νὰ ἐκτελῇ τὰ ἑξῆς:

1. Ἐπιτηρεῖ νὰ ἐξεγείρωνται αἱ διάφοροι ὑπηρέτριαι ἡμίσειαν ὥραν πρὶν ἐξεγερθῶσι τὰ κοράσια, καὶ νὰ ἐκτελῶσι τὰς ἐργασίας των.

2. Διῶνίξει τὰ κοράσια τὴν ὠρισμένην ὥραν.

3. Προσέχει νὰ ᾖναι καθαρὰ εὐπρεπῶς ἐνδεδυμένα, καὶ νὰ ἔχωσιν ἐστρωμένας τὰς κλῖνας των.

4. Παρευρίσκεται εἰς τὴν πρωϊνὴν προσευχὴν, καὶ ἐπιτηρεῖ τὰ κοράσια, τὸ μὲν πρῶτὸ μέχρι τῆς ὥρας τοῦ προγεύματος, τὸ δὲ ἐσπέρας, ἀπὸ τῆς ἡμισείας μέχρι τῶν δύο.

5. Συνοδεύει τὰ κοράσια εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ εἰς τὸν περίπατον.

ΠΕΡΙ ΥΠΗΡΕΤΡΙΩΝ.

Ἐπάρχουσιν ἐν τῷ διδασκαλείῳ ὅσαι ὑπηρέτριαι εἶναι ἀναγκαῖαι, ἐξ ὧν ἡ μὲν εἶναι βοηθὸς τῆς ἐπιμελητρίας, ἡ δὲ θυρωρὸς, ἡ δὲ . . . . . Καὶ ἡ μὲν βοηθὸς εἶναι ἐπιτετραμμένη τὰ ἐν τῷ δωματίῳ τῶν ἐργοχείρων χρέη, ὅσον τὸ ράπτειν, τὴν ἐπιδιόρθωσιν, καὶ διευθέτησιν τῶν πλυμένων καὶ ἄλλων ἱματίων τῶν κορασίων, κτλ. — Νοσηλεύει τὰς νοσοῦσας ὑπὸ τὴν ἄμεσον διεύθυνσιν τῆς Διευθυντρίας καὶ τῶν συνεργῶν αὐτῆς. — Ἡ δὲ θυρωρὸς ἐκτὸς τῶν τακτικῶν χρεῶν αὐτῆς, ἐπιφορτίζεται νὰ σαρόνη τοὺς προδόμους καὶ τὴν

αὐλήν, τὸ δὲ ἐπίλοιπον τῆς ἡμέρας πλέκει ἢ ῥά-
πτει διὰ τὸ διδασκαλεῖον, λαμβάνουσα τὴν ἐργα-
σίαν, καὶ τὸ ὑλικὸν παρὰ τῆς ἐπιμελητρίας.

— Αἱ δὲ ἄλλαι ὑπηρέτριαι σαρόνουσι καθ' ἐκά-
στην τὰ δωμάτια τῶν παραδόσεων· παρίστανται
ὑπηρετοῦσαι τὰ τῆς τραπέζης, πλύνουσι τὸ δι-
δασκαλεῖον, διατηροῦσιν αὐτὸ καθαρὸν, καὶ ἐκτε-
λοῦσιν ὅ,τι ἄλλο διαταχθῶσι.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ

Ὁ Κανονισμὸς οὗτος τῶν Παιδαγωγείων ἐξετέθη πρὸς.
ἐδγηγαν τῶν μὴ ἐχόντων ἰδέαν ἀκριβῆ περὶ τε συστάσεως,
καὶ τῆς ἐντὸς αὐτῶν διοικήσεως, καὶ μάλιστα τῶν εὐρι-
σκομένων εἰς ἀπόμακρα τῆς Πρωτεύουσας μέρη, καὶ θε-
λόντων νὰ ἐγκαταστήσωσιν ὅπως οὖν τακτικὰ διδασκαλεῖα
εἰς τὴν Πατρίδα των. Ἄλλ' ἐπειδὴ πιθανὸν νὰ εἴπωσί τις
ὅτι εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ Γένους ἡμῶν εἶναι τὰ τοιαῦτα,
καὶ δύσκολα νὰ ἐφχρσοθῶσι καὶ ἡ ἐκτέλεσίς των ὡσαύτως·
ὑπ' ὅψιν λοιπὸν τῶν τοιούτων τίθεται ὁ τρόπος ὁ πλεόν-
ἀπλοῦς, καὶ ὁ συνήθης ἐνταυτῷ, καὶ ἐπομένως ὁ βεβημηδὸν
πολύπλοκος, πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι τῶν πραγμάτων ὅλων ἡ
ἀρχὴ εἶναι πάντοτε μικρὰ, ἀλλ' ὁ ζῆλος ἢ ἐπιμονὴ, καὶ ὁ
χρόνος φέρουσιν εἰς αὐτὰ τὴν αὔξησιν καὶ τὴν τελειότητα—
Ἄπόδειξις εἶναι ζῶσα τῆς ἀληθείας τούτης εἰς ἡμᾶς, τὸ
ἐν Ἀθήναις κατὰστημα τῶν Κορασίων (ἴδε περὶ αὐτοῦ τὰ
εἰς τὸ πρῶτον τομίδιον τῆς ἐγκυκλοπαιδείας προλεγόμενα,
φυλ. Β), τὸ ὅποιον ἤρχισε μὲ 3-4 Κοράσια, ὑπότροφκα
καὶ μὲ μίαν διδασκάλισσαν εἰς δύο μικρὰ δωμάτια, καὶ
κατ' ὀλίγον ὀλίγον ἠὔξησε καὶ ἐμεγαλύνθη τόσον.

Ποία λοιπὸν ἡ δυσκολία τοῦ ν' ἀρχίσῃ τοιοῦτοτρόπως
Παιδαγωγείον εἰς τινὰ τόπον ὁποιοῦνδήποτε νὰ σχηματισθῇ;
Δὲν ὑπάρχουσι μέσα μεγάλα; ἀλλ' ἐκ τῆς ἐλλείψεως τού-
των νὰ περκαθλέπωνται καὶ τὰ μικρὰ μέσα χωρὶς ἐνέρ-

γειαν, είναι πολὺ ἄδικον, ἄξιον πολλῆς κατηγορίας, καὶ ἀσυγχωρήτου ἀμελείας· ὁ δὲ πρῶτος καὶ ἀπλούστατος τρόπος εἶναι φυσικώτατος· παραδείγματος χάριν ὁ Ἄρχιερεὺς τοῦ τόπου, μετὰ τινων προϋχόντων, χρείας οὐσης, θέλουν εὐρεῖ τὴν διδασκαλον. ὀλίγα τινὰ Κοράσια, ἐν δωματίον κατάλληλον εἰς παράδοσιν καὶ ἐν ἑτερον εἰς κοιτῶνα· Ἡ διδάσκαλος αὕτη ἤμπορεῖ νὰ ἐκτελῇ καθήκοντα διδασκάλου, ὡς καὶ τὰ τῆς ἐφορίας αὐτῆς, ἀναφέρουσα τὰ τοῦ μικροῦ σχολείου της ἐν καιρῷ τῶ προσήκοντι ἐγγράφως ἢ προφορικῶς ὅλα τὰ διατρέχοντα πρὸς τὸν συστήσαντα τὸ σχολεῖον της Ἀρχιερέα. Ἰδού ὅλον τὸ συμβούλιον καὶ τοῦ καταστήματος ἢ Ἐφορία. Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐνδικαιωμένων ἀύχνημένου, τότε ἡ διδάσκαλος μόνη, βέβαια δὲν θέλει ἔχει τὸν ὑλικὸν καιρὸν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν χρεῶν ὅλων αὐτῶν, ἐπέχουσα τόπον διδασκάλου, ἀντιπροέδρου, γραμματέως, καὶ ταμίου· ὅθεν ἡ εὐτυχῆς αὕτη ἀνάγκη θέλει ὀδηγήσει τὸν θεμελιωτὴν αὐτοῦ τοῦ διδασκαλείου, νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν διορισμὸν τῆς ἐφορίας, κατὰ τὸν ὀργανισμὸν τοῦτον, ἀπὸ 3- τοῦλάχιστον ἄτομα, κατόπιν ἀπὸ 5- ἀπὸ 7- κτλ— Εἰς μεγάλα καὶ πολυπληθῆ τοιαῦτα κατστήματα συνίσταται ἡ ἐφορία, ἢ τὸ συμβούλιον ἐκλεγόμενον ἀπὸ 24 μέλη, ἢ καὶ πλείοτερα, κατὰ τὰς περιστάσεις. Πρὸς παράδειγμα, ἐκθέτομεν ἐνταῦθα τὸν μέσον ὄρον -12- μελῶν— Ἐξ ὧν τούτων διοικεῖται τὸ κατᾶστημα, ὡς εἰς τὸν ὀργανισμὸν τοῦτον φαίνεται—ἐκτὸς τοῦ Προέδρου, ἀντιπροέδρου καὶ Γραμματέως, τὰ λοιπὰ ἐννέα μέλη διακροῦνται εἰς τρεῖς ἐπιτροπὰς τριμελεῖς αἵτινες εἶναι:

Α.) Ἡ ἐπὶ τῆς βελτιώσεως, καὶ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ ἄλλων σχολείων δηλ, καθήκον της εἶναι νὰ ἐξετάζῃ καὶ

γνωμοδοτῇ περὶ τῶν ὅσα συντείνουσιν εἰς βράβευσιν τῶν ἐπιμελουμένων διδασκάλων καὶ μαθητῶν, καθ' ὅσον θέλουν συγχωρεῖ οἱ πόροι τοῦ καταστήματος, καὶ εἰς σύστασιν ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης τοιούτων καταστημάτων, καὶ μάλιστα ἀλληλοδιδασκτικῶν, πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοπομένου, ἢτοι τοῦ φωτισμοῦ.

Β'. Ἡ ἐπὶ τοῦ ταμείου· δηλ. θέλει ἔχει τὴν εἰσπραξίν καὶ διαχείρησιν τῶν χρημάτων, κρατοῦσα τὸ ὀνοματολόγιον τῶν μαθητῶν, καὶ τὸ λογιστικὸν μέρος δι' ἐνὸς ταμίου, ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς.

Γ'. Ἡ ἐπὶ τῶν βιβλίων καὶ μεθόδων, θέλει ἐξετάζει περὶ τῆς προπούσης ἀνταμοιβῆς εἰς τοὺς ποιούντας τῶν μεθόδων βελτιώσεις, ἐπιτηρεῖ τὰ πρὸς χρῆσιν τοῦ Παιδαγωγείου ποριζόμενα βιβλία, ἢ ἄλλ' ὅ,τι ὑλικὸν ἠθέλε τις προσφέρει, χρήσιμον εἰς τὸ κατᾶστημα αὐτὸ, θέλει κρίνει τὰ πρὸς ἐκδοσιν βιβλία πεμπόμενα ὑπὸ τῶν συγγραφέων, ἢ μεταφραστῶν, καὶ γνωμοδοτεῖ περὶ τῆς προπούσης εἰς αὐτοὺς ἀνταμοιβῆς. Τὰ δὲ παραδεχόμενα βιβλία θέλουν ἔχει ἀντικείμενον τὴν στοιχειώδη ἐκπαίδευσιν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ καταστήματος, τουτέστι τ' ἀξιώματα τῆς ἡλικίης καὶ πᾶν ὅ,τι κατάλληλον εἰς τὴν χρηστὴν ἀνατροφὴν τῆς νεολαίας, καὶ τῶν Κορασίων κυρίως. Καὶ ἀπὸ θρησκευτικὰ βιβλία ἄλλα δὲν θέλει παραδέχεται διὰ τὴν βιβλιοθήκην του, παρὰ τὰ ἀφορῶντα τὴν στοιχειώδη δογματικὴν Κατήχησιν καὶ εὐσέβειαν, ἐγκρίσει τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ τὴν Ἱερὰν καὶ Ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν καὶ λοιπὰ τοιαῦτα.

Πρὸς δὲ παραδοχὴν ἐν γένει τῶν βιβλίων ὅλων δύναται τὸ συμβούλιον, ὅταν ἡ χρεία τὸ καλῇ, νὰ προσθέτῃ κατ' ἐκλογὴν του ἰδίαν δύο ἄλλα μέλη εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν

βιβλίων, έχοντα γνώσεις ειδικὰς τῆς ὕλης, περὶ τῆς ὁποίας πραγματεύεται τὸ εἰς ἐξέτασιν προβάλειν μενον πόνημα, ἢ ἄλλο τι φιλοδώρημα, καὶ ἀπονέμει τὰς ἐγγράφους εὐχαριστίας ἐκ μέρους τοῦ συμβουλίου, ἢ ἐφορίας τοῦ εκπαιδευτικοῦ καταστήματος πρὸς τὸν δωρούμενον, ἐγγράφει αὐτὸ εἰς τὸ βιβλίον τῶν εὐεργετῶν τοῦ καταστήματος, ὀνομάζων αὐτὸν τοιοῦτον, καὶ ὁ εἰσηγητὴς τοῦ συμβουλίου, (ἢ ὁ γραμματεὺς αὐτοῦ) ἐκθέτει, αὐτὸ καὶ μνημονεύει κατὰ πᾶσαν ἐτήσιον συνέλευσιν εἰς τὰ πρακτικά.

Ἐκάστη ἐπιτροπὴ καθυποβάλλει, διὰ τοῦ ἰδίου τῆς εἰσηγητοῦ ἢ γραμματεῦς τὰς ἐκθέσεις τῶν πράξεών της, κατὰ πρῶτον εἰς τὸ συμβούλιον καὶ προβάλλει ὅτι στοχάζεται πρὸς βελτίωσιν τῶν ἐπιτετραμμένων εἰς αὐτήν.

Ἐκαστος τῶν τριῶν εἰσηγητῶν διευθύνει καὶ ἐμψυχώνει τὰ ἔργα τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐπιτροπῆς, καὶ ἐκτελεῖ ἰδίως χρέη εἰσηγητοῦ, καὶ εἰς αὐτὰς τὰς γενικὰς συνελεύσεις, ὅσα ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἰδίαν του ἐπιτροπὴν.

Ἐν γένει δὲ ὁ σκοπὸς τοῦ συμβουλίου καὶ τὸ καθήκον εἶναι νὰ διεγείρῃ τὴν ἀμιλλαν τῶν μαθητῶν, τὴν φιλοτιμίαν τῶν δημοδιδασκάλων, δι' ἐνιαυσίων θραβείων — νὰ φροντίξῃ περὶ τελειοποιήσεως τῆς μεθόδου τοῦ διδάσκειν, νὰ ἀνταμειβῇ τοὺς τελειοποιούντας αὐτὴν τὴν Μέθοδον, ἢ ἐφευρίσκοντας ἄλλας τελειοτέρας, καὶ νὰ ἐνισχύῃ τοὺς συγγραφεῖς, ἢ μεταφραστὰς τῶν τοιούτων βιβλίων.

Νὰ ἔχῃ δὲ πρὸ πάντων εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν ἢ εἰς τὸ αὐτὸ κατάστημα, εἰ δυνατόν, διατηρούμενον ἀλληλοδιδασκτικὸν ὑπ' αὐτοῦ σχολεῖον, ἐξαρτώμενον ἀπὸ τὸ συμβούλιον αὐτὸ, καὶ διευθυνόμενον ὑπὸ τῆς διευθυντρίας τοῦ καταστήματος, ἐὰν συγχωρῶσιν, οἱ πόροι καὶ τὰ μέσα ὑπάρχουσιν.

Ἐκτίθεται καὶ Πίναξ ἐν τούτοις χρονολογικὸς τῆς διερμηνεύσεως τῶν μαθημάτων, πρὸς ὁδηγίαν τῶν διευθυνόντων τιαῦτα καταστήματα.

Εἰς τὰ κοινοβιακὰ εκπαιδευτήρια συνήθως ἄρχονται αἱ παραδόσεις, κατὰ τὰς 2 ὥρας τὸ πρῶτ, καὶ διαρκοῦσι μέχρι τῶν 10 τὸ ἑσπέρας· εἶναι λοιπὸν ἐργάσιμοι ὥραι καθ' ἡμέραν

Ἐξαιρουμένοι δὲ τοῦ χρόνου τοῦ γεύματος, καὶ τῆς διασκεδάσεως

μένουσι διὰ τὴν διδασκαλίαν ὥραι καθ' ἡμέραν 6 διὰ τὸν χειμῶνα, καὶ 7 διὰ τὸ θέρος (ἴδε ἀνωτέρω τὸν ὄργανισμὸν), ὥστε καθ' ἑβδομάδα εἶναι ὥραι 36 ἐκτός δηλ. τοῦ χρόνου μετὰ τὴν ἀφύπνισιν τῶν μαθητευομένων ἀπὸ πρωῒας μέχρι τοῦ προγεύματος, καὶ τοῦ πρὶν τοῦ ὕπνου, καθ' ἃς ἐνασχολοῦνται εἰς μελέτας ἐλαφρῶν μαθημάτων, μὴ [βλαπτόντων τὴν χώνευσιν, ἢ καὶ εἰς χειροτεχνήματα μάλιστα τὰ κοράσια, μετὰ τὸν περίπατον δηλ. ἐὰν ὁ καιρὸς συγχωρῇ τοῦτο, ἢ ἄλλην διασκεδασιν καὶ σωμαστικὴν ἐντὸς τοῦ καταστήματος, γινομένην μετὰ τὸν δείπνον συνήθως.

Τὰ κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος διδασκόμενα εἶναι τὰ ἐφεξῆς.

— Αἱ κλίσεις τῶν ὀνομάτων καὶ ῥημάτων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, τὸ ἔτυμολογικόν, μετὰ παραθέσεις πρὸς τὴν νεωτέραν, ἐκ τοῦ κειμένου τοῦ πρώτου τομιδίου τῆς ἐγκυκλοπαιδείας τῶν Κορασίων, ἐκτὸς τετάρτης καὶ σαββάτου, ἀνὰ 4 ὥρας τὴν ἡμέραν καθ' ἑβδομάδα.

16

(τοῦ α'. ἔτους ἡ διδασκαλία διὰ τοὺς πρωτοπέριους ἀπαιτεῖται νὰ γίνηται πολυχρονιωτέρα.)

— Ἀριθμητικὴ πρακτικὴ μέχρι τῶν δεκαδικῶν κλασμάτων, ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος κατὰ πᾶσαν τετάρτην.

2

— Γύμνασις εἰς ἐκθεσὶν ἰδεῶν καθ' ὑπαγόρευσιν ἐν τῇ νεωτέρᾳ γλώσσῃ, δις τῆς ἑβδομάδος ἀνὰ 1 1)2 ὥρ.

3

(Ἴδε τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ α'. τόμ. τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας.)

— Πολιτικὴ γεωγραφία τῆς Εὐρώπης, καὶ τῶν λοιπῶν μερῶν τοῦ Κόσμου, ἀρχομένη ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν τῆς Ἑλλάδος, ἐκ τοῦ πρώτου Τομιδίου τῆς Κοσμογραφίας, ὡσαύτως

3

— Ἀνάγνωσις εἰς τὸ ὀνομαστικὸν διαφόρων πραγμάτων ἐν τῷ κοινωνικῷ βίῳ χρησίμων, κ.τ.λ. ὡσαύτως.

3

— Καλλιγραφία καὶ εὐθύγραμμος ἰχνογραφία, ὡσαύτως

3

— Ἱερὰ ἱστορία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, τὰ ὠφέλιμα νοήματα καὶ τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἱερᾶς Κατηχήσεως, κατὰ πᾶν Σάββατον ἅπαξ, καὶ χειροτεχνήματα διάφορα, ὡς: κόπτειν, ράπτειν, πλέκειν, κεντᾶν, κλ.

6

36

(Τὰ χειροτεχνήματα γίνονται καὶ καθ' ὅλας τὰς λοιπὰς ἐργασίμους ὥρας περισσεουσας τυχόν, ἀπὸ τὰ μαθήματα.)

Τὰ κατὰ τὸ δεῦτερον ἔτος.

— Ἐξακολούθησις τῆς Ἑλληνικῆς, ἐκ τοῦ δευτέρου Τομιδίου, ἐκτὸς τετάρτης καὶ σαββάτου, ἀνὰ τρεῖς ὥρας τὴν ἡμέραν

12

— Ἐξακολούθησις καὶ τέλος τῆς ἀριθμητικῆς, κατὰ πᾶσαν τετάρτην, ἅπαξ

2

— Γύμνασις εἰς ἐκθεσὶν ἰδεῶν ἐν τῇ νεωτέρᾳ γλώσσῃ, ὡς ἀνωτέρω

3

— Ἀνάγνωσις εἰς τὸ Ὄνομαστικόν, ἅπαξ

1

— Ἐξακολούθησις τῆς πολιτικῆς Γεωγρ. ὡσαύτως

1

— Σύνοψις γενικῆς ἱστορίας τῶν ἀρχαίων ἐθνῶν μέχρι τῶν Μυθικῶν τῆς Ἑλληνικῆς, δις τῆς ἑβδομ.

3

— Ἐναρξίς τῆς Γαλλικῆς γλώσσης, τὸ περὶ ῥημάτων, ἀνάγνωσις, καὶ μεταφράσεις ἐκ τοῦ Τηλεμάχου τῶν Κορασίων τρεῖς τῆς ἑβδομ.

4 1(2

— Ὀδὴκὴ ἢ ῥυθμικὴ, ἀνάγνωσις, χρόνος, κλ. δις

3 1=2

— Τὸ δεῦτερον μέρος τῆς ἱερᾶς Κατηχήσεως, κατὰ πᾶν Σάββατον, Καλλιγραφία Γαλλικὴ, καμπυλόγραμμος ἰχνογραφία, καὶ χειροτεχνήματα.

6

36

Τὰ κατὰ τὸ τρίτον ἔτος.

— Τὸ συντακτικὸν τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ μαθήματα ἐκ τοῦ τρίτου Τομιδίου, ἐκτὸς Τετάρτης καὶ Σαββάτ.	12
— Γεωμετρίας οἱ ὅρισμοὶ τῶν σχημάτων, καταμέτρησις αὐτῶν, στερεωμετρία, κατὰ πᾶσαν Τετάρτην ἅπαξ,	1
— Ἐξακολούθησις πολιτικῆς Γεωγραφίας ἅπαξ	1
— Ἐξακολούθησις Ἑλληνικῆς ἱστορίας, ἅπαξ	1
— Γύμνασις εἰς ἔκθεσιν ἰδεῶν, τῆς ὕλης δοθείσης	1

(Ἴδε Τομιδίον πρῶτον φυλ. 31.)

Σύνοψις Γεωγραφίας Ἀστρονομικῆς, ἐκ τοῦ δευτέρου Τομιδίου τῆς Κοσμογραφίας ἅπαξ	2
— Ἐναρξις τοῦ συντακτικοῦ τῆς Γαλλικῆς γλώσσης. ἔξακολούθησις τῆς μεταφράσεως ἐκ τοῦ Τηλεμάχου, καὶ ἄλλων ἐκλεκτῶν τεμαχίων ἀπὸ τὴν Γαλλικὴν συλλογὴν τῆς ἐγκυκλοπαιδείας, δις τῆς ἑβδ.	3
— Γύμνασις εἰς ἔκθεσιν ἰδεῶν Γαλλιστὶ καθ' ὑπαγόρευσιν, δις	3

(Ἴδε εἰσαγωγὴν τοῦ τρίτου Τομιδίου

τῆς Ἑγκυκλοπαιδείας,

— Σκιαγραφία ἅπαξ	2
— Ὀδικῆς τὸ περὶ μελωδίας ὡσαύτως	2
— Τὸ τρίτον μέρος τῆς ἱερᾶς Κατηγήσεως, τ' ἀξιώματα τῆς ἠθικῆς, κατὰ πᾶν Σάββατον καὶ τέλος, καὶ τὰ χειροτεχνήματα.	6

Τα κατὰ τὸ τέταρτον ἔτος.

— Ἐξακολούθησις καὶ τέλος τοῦ Συντακτικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς. τὸ περὶ Διαλέκτων, — Ποιητικῆς — Μέτρων, κ.τ.λ. τῆς ποιητικῆς μαθήματα, ἐκ τοῦ τέταρτου Τομιδίου, ἐκτὸς Τετάρτης, καὶ Σαββάτου	72
— Θεματογραφία — Παράφρασις.	72
Ἐξακολούθησις Ἀστρονομικῆς Γεωγραφίας ἐκ τοῦ β. Τομ. τῆς Κοσμογραφίας ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος	2
— Στοιχεῖα τῆς Πειραματικῆς Φυσικῆς, κατὰ πᾶσαν Τετάρτην ἅπαξ	2
— Ἐξακολούθησις καὶ τέλος τοῦ Συντακτικοῦ τῆς Γαλλικῆς. — Θεματογραφία — Παράφρασις	3
— Γύμνασις εἰς ἔκθεσιν ἰδεῶν ἀμφοτέρων τῶν γλωσσῶν (ἴδε εἰσαγωγὴν τοῦ πρώτου Τομιδίου) δις τῆς ἑβδομάδος.	4
— Ἐξακολούθησις καὶ τέλος τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας	2
— Ὀδική	2
— Σκιαγραφία δις τῆς ἑβδομάδος.	3
— Σύνοψις Ἑλληνικῆς Μυθολογίας, κατὰ πᾶν Σάββατον — χειροτεχνήματα, ἐν οἷς καὶ ἡ ἄνθοποιία.	6
	36

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ ΕΤΕΡΑ.

Τὰ τῆς Ἀ.θ.ποιίας, κλπ. ὡς εἶπομεν εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ τετάρτου Τομιδίου τῆς Ἑλληνικῆς ταύτης Συλλογῆς, ἀπαιτοῦνται εἰς καταστήματα Κοινοβιακά, ἐντελῶς ὀργανισμένα καὶ καθ' ὅλους τοὺς κλάδους τῆς μαθήσεως μὲ ἀφθονίαν. Χάριν δὲ τῶν περιέργων ἐξετεθησαν ἐνταῦθα πρὸς γινῶσιν τινα τῶν τιοῦτων ἐκπαιδευτηρίων. Ἄλλ' ὅσα μαθήματα [τῶν ἐκτεθέντων δὲν εἶναι δυνατόν νὰ εἰσαχθῶσιν ἐλλείψει χρηματικῶν μέσων, εἴτε κοινῶν, εἴτε καὶ ἰδιαιτέρων, οἱ διευθύνται, καὶ οἱ διδάσκαλοι θέλουσι προσδιορίσει ἀντ' ἐκείνων τῶν ὥρων χειροτεχνήματα διάφορα, ἢ καὶ τὰ αὐτὰ μαθήματα, μὲ πλειοτέραν χρονολογίαν, ὥστε νὰ ἐφ' ἑαυτῶνται ὅλαι τῆς ἐβδομίδος αἱ 36 ἐργασίμοι ὥραι, κλ.

Τὰ τῆς Ἀ.θ.ποιίας ἐν τοσοῦτω, ὠδικῆς, καὶ παντὸς εἶδους Μουσικῆς, ὡς καὶ ἄλλης γλώσσης ὅποιαισδήποτε παρὰ τὴν Γαλλικὴν ἀπαιτούμενα διδασκτρα, λογίζονται εἰς θάρος τῶν μαθητευομένων ἰδίως κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν.

Γίνεται συνήθως ἐπὶ τέλος καὶ Ἐπανάληψις τῆς γραμματικῆς ἀμφοτέρων τῶν γλωσσῶν, εἰς τὰ γενικώτερα μόνον καὶ οὐσιωδέστερα, κατὰ διαφόρους ἐποχάς, ὠρισμένων ἤδη τῶν μερῶν αὐτῆς, διὰ τὴν προμελέτην ἐν καιρῷ, καθ' ἣν ὑπάρχουσιν ὥραι περισσεύουσαι.

Τὸ δὲ τομιδίον ὀνομαζόμενον, Βοηθὸς τῶν μητέρων πρέπει νὰ δίδηται δωρεάν εἰς τὰς ἀπόρους μαθητριάς, ὅσαι μέλλουσι νὰ ἐπαγγελθῶσι, τὴν διδασκαλίαν.

SISMANOGILIO
MEGARD